

RB-special
Eindejaarstips

2023

Particulieren

Inhoudsopgave

1. Particulieren	2
1.1 Minder belastingvoordeel voor aftrekposten.....	4
1.2 Voeg aftrekposten samen	4
1.3 Verzoek om extra aftrek culturele giften	4
1.4 Voorkom de hoge box 3-heffing	5
1.5 Verzoek om vermindering inkomen box 3 2021 en 2022.....	6
1.6 Kies voor groene beleggingen.....	6
1.7 Laat uw huwelijkse voorwaarden controleren.....	7
1.8 Voer het verrekenbeding uit van uw huwelijkse voorwaarden	7
1.9 Koop of verkoop eigen woning en de belastingheffing in box 3: vóór of na 31 december 2023?	7
1.10 Stel de aankoop van de eerste eigen woning uit tot 2024	8
1.11 Doe grotere privé-uitgaven nog dit jaar!	8
1.12 Betaal premies voor lijfrenten op tijd	8
1.13 Maak gebruik van de Inkomensafhankelijke combinatiekorting (IACK).....	9
1.14 Verzoek om middeling.....	9
1.15 Check de voorlopige aanslag inkomstenbelastingbelasting 2023.....	9
1.16 Maak gebruik van de schenkvrijstellingen	10
1.17 Schenk uw kind € 60.298 belastingvrij voor een dure studie	10
1.18 Verhoogde vrijstelling voor schenking eigen woning wordt in 2023 verlaagd naar € 28.947, en vervalt in 2024	11
1.19 Schenk aan uw kleinkind.....	11
1.21 Schenking onderneming aan uw kinderen.....	12

1. Particulieren

1.1 Minder belastingvoordeel voor aftrekposten

Een groot aantal aftrekposten is niet meer aftrekbaar tegen het hoogste tarief in de inkomstenbelasting, maar gemaximeerd tot een bepaald tarief. Het gaat dan bijvoorbeeld om de aftrek van de eigenwoningrente en de persoonsgebonden aftrek, zoals partneralimentatie. De afbouw van het aftrektarief vindt plaats tegen het aftrektarief van de laagste tariefschijf: in 2023 is dat tegen 36,93% en in 2024 tegen 36,97%.

1.2 Voeg aftrekposten samen

Voor bepaalde aftrekbare kosten moet u rekening houden met een inkomensafhankelijke drempel. Dit geldt bijvoorbeeld voor uw zorgkosten en de giften aan goede doelen. Het kan dan voordelig zijn om kosten of giften naar voren te halen of juist uit te stellen, zodat u maar één keer te maken krijgt met een drempel, in plaats van elk jaar.

Let op! Er geldt een plafond voor aftrek van giften van 10% van het verzamelinkomen vóór aftrek van de persoonsgebonden aftrekposten. Komen de giften boven dat plafond uit, dan kunt u beter splitsen.

Tip! Overweeg uw jaarlijks terugkomende giften om te zetten in een periodieke gift. Er geldt dan geen drempel. Uw RB kan u daarbij helpen.

Let op! Contante giften zijn niet aftrekbaar. Betaling per bank is dus noodzakelijk.

1.3 Verzoek om extra aftrek culturele giften

Giften aan culturele instellingen worden voor de giftenaftrek verhoogd met 25%, maar ten hoogste met € 1.250. Voor de jaren 2017-2022 geldt de maximale verhoging wettelijk per persoon. Vanaf 2023 geldt de maximale verhoging voor fiscale partners samen. De Belastingdienst gaat in zijn aangiftesystemen tot 2023 al uit van een maximale verhoging van € 1.250 voor partners samen.

Tip! Komt 25% van het bedrag van de jaarlijkse giften aan culturele instellingen van u en uw partner in de jaren 2018-2022 uit boven € 1.250? Dan kunt u voor die jaren de Belastingdienst alsnog vragen om uw belastingaanslag te verminderen. Dat kan door een ambtshalve verzoek om vermindering, of als de belastingaanslag korter dan zes weken geleden is opgelegd, door middel van een bezwaarschrift. Doe dit over 2018 wel voor 31 december 2023.

1.4 Voorkom de hoge box 3-heffing

Het heffingvrije vermogen in box 3 is per 1 januari 2023 € 57.000. Fiscale partners betalen tot een vermogen van € 114.000 geen belasting. Daarboven betaalt u 32% belasting over de inkomsten in box 3. De inkomsten in box 3 worden per 1 januari 2023 als volgt berekend. Eerst wordt een forfaitair inkomen berekend voor drie vermogenscategorieën: banktegoeden, beleggingen/overige bezittingen en schulden. De forfaitaire percentages voor 2023 voor banktegoeden en schulden worden pas in februari 2024(!) bekend gemaakt. Het forfaitaire percentage voor beleggingen bedraagt in 2023 6,17%. Deze forfaitaire inkomsten worden bij elkaar opgeteld en gedeeld door uw totale vermogen (rendementspercentage). Dit rendementspercentage vermenigvuldigt u met uw vermogen boven uw heffingvrije vermogen. Over de zo berekende inkomsten in box 3, betaalt u in 2023 32% (2024: 36%) belasting.

Let op! Vanaf 1 januari 2023 worden contant geld, aandeel in het VvE-reservfonds en derdengeldenrekening notaris/deurwaarders wel belast op grond van het forfaitaire rendement voor banktegoeden.

Tip! De forfaitaire percentages voor beleggingen zijn hoger dan voor banktegoeden en schulden. Het kan voordelig zijn voor de heffing in box 3 om beleggingen te gebruiken om schulden af te lossen, dan wel na verkoop van beleggingen de opbrengst aan te houden als banktegoed. Doe dit dan wel vóór de peildatum van 1 januari 2024.

Let op! In verband met antimisbruikbepalingen moet u een verlaging van de beleggingen in het laatste kwartaal van 2023 ten gunste van uw banktegoed tenminste drie maanden handhaven. Tenzij u aannemelijk kunt maken dat hieraan zakelijke motieven ten grondslag liggen. Anders worden deze transacties op de peildatum van 1 januari 2024 genegeerd.

Tip! Aflossen van schulden in box 3 kan ook zinvol zijn als uw vermogen beperkt is en u geen belasting betaalt in box 3. U voorkomt daarmee namelijk hoge rentelasten.

1.5 Verzoek om vermindering inkomen box 3 2021 en 2022

In het zogenoemde Kerstarrest van eind 2021, heeft de Hoge Raad beslist dat het wettelijke systeem van belastingheffing in box 3 niet door de beugel kan. De Hoge Raad vindt dat rechtsherstel moet worden geboden, door aan te sluiten bij het werkelijke rendement.

De belastingaanslagen 2021 en 2022 zijn opgelegd na het arrest van de Hoge Raad. Het inkomen in box 3 zal door de Belastingdienst daarom worden gebaseerd op de wettelijke regeling of op het rechtsherstel, afhankelijk van wat voordeliger voor u is. Controleer deze aanslagen dus goed. Bent u het niet eens met deze belastingaanslagen, bijvoorbeeld omdat het werkelijke rendement lager is, maak dan bezwaar of verzoek om ambtshalve vermindering. Overleg met uw RB wat de mogelijkheden zijn.

Tip! Staat de aanslag inkomstenbelasting 2021 van u of uw partner nog niet definitief vast, dan kan een andere verdeling van uw gezamenlijke grondslag box 3 voordelig zijn. Overleg met uw RB.

Let op! In verband met de problematiek rond box 3, is het opleggen van een voorlopige of definitieve aanslagen met inkomen in box 3 soms vertraagd door de Belastingdienst. Mogelijk is bij de definitieve aanslag ten onrechte belastingrente in rekening gebracht. Raadpleeg uw RB of dat bij u het geval is.

Let op! Bij een zogenoemde papieren schenking, betaalt de schenker jaarlijks 6% rente over de schuldig gebleven schenking. Voor het rechtsherstel in box 3 wordt een lager bedrag in aanmerking genomen voor verrekening met het inkomen uit box 3. Raadpleeg uw RB.

1.6 Kies voor groene beleggingen

Heeft u vermogen in box 3 waarover u inkomstenbelasting moet betalen? Kijk dan ook eens of het voordelig is om te investeren in groene beleggingen. Er geldt namelijk een vrijstelling voor groene beleggingen in box 3. Op 1 januari van het jaar (peildatum) geldt een vrijstelling tot een gezamenlijke waarde van maximaal € 65.072 (2023) in box 3. Dit is het bedrag zonder partner. Voor partners geldt immers het dubbele bedrag, dus € 130.144. Daarnaast kunt u profiteren van een extra heffingskorting. U heeft namelijk recht op de heffingskorting voor groene beleggingen en die bedraagt 0,7% van het vrijgestelde bedrag in box 3.

Let op! U kunt alleen gebruik maken van de vrijstelling en de heffingskorting als u op 1 januari 2024 groene beleggingen heeft.

Let op! Met ingang van 1 januari 2025 zal de vrijstelling voor groene beleggingen € 30.000 bedragen en voor partners € 60.000.

1.7 Laat uw huwelijkse voorwaarden controleren

De keuze voor een bepaald huwelijksgoederenregime wordt vaak bij het aangaan van het huwelijk bewust gemaakt en in de jaren daarna als vaststaand gegeven aanvaard. Door gewijzigde feiten en omstandigheden in de loop van de tijd kan een ander huwelijksgoederenregime veel gunstiger zijn dan de oorspronkelijk gekozen regeling. Een periodieke heroverweging is daarom aan te bevelen, met name bij verandering in de gezins- of familiesituatie of bij een aanzienlijke vermogensstijging of -daling.

Let op! Het wijzigen of aangaan van huwelijkse voorwaarden moet via de notaris gebeuren.

1.8 Voer het verrekenbeding uit van uw huwelijkse voorwaarden

Bent u op huwelijkse voorwaarden getrouwd en is er in uw huwelijksvoorwaarden een verrekenbeding opgenomen? Vergeet dan niet de verrekening met uw echtgenoot op te stellen. Als verrekening (over een reeks van jaren) achterwege is gebleven, dan kan dat bij overlijden of echtscheiding tot hoogst onaangename gevolgen leiden. Vaak wordt dan namelijk bij overlijden of echtscheiding aangenomen dat de partners in gemeenschap van goederen waren gehuwd.

Tip! Heeft u jarenlang verzuimd het periodiek verrekenbeding na te leven, neem dan contact op met uw RB. Dergelijke verrekenbedingen moeten zo snel mogelijk worden 'hersteld'. Met behulp van een vaststellingsovereenkomst en wijziging van de verrekening kunnen de bedoelingen van partijen alsnog worden gerealiseerd.

1.9 Koop of verkoop eigen woning en de belastingheffing in box 3: vóór of na 31 december 2023?

Als u uw eigen woning binnenkort gaat verkopen, is het voordelig om de eigendomsoverdracht uit te stellen tot ná de jaarwisseling als u nog geen andere eigen woning heeft gekocht waarvoor u de verkoopopbrengst van uw huidige woning wilt aanwenden. Als u uw woning dit jaar nog verkoopt en notarieel levert, behoort de opbrengst tot het vermogen in box 3. Door pas ná de jaarwisseling uw woning te leveren, blijft deze per 1 januari 2024 buiten aanmerking voor de vermogensrendementsheffing.

Als u een eigen woning wilt gaan kopen en dat huis voor een flink bedrag met eigen vermogen wilt betalen, geldt het omgekeerde. In dat geval gaat uw vermogen in box 3 over naar box 1, waardoor het juist gunstig is om nog vóór de jaarwisseling de woning te laten leveren.

1.10 Stel de aankoop van de eerste eigen woning uit tot 2024

Als u dit jaar uw (eerste) eigen woning gaat kopen dan kan het voor een starter fiscaal voordelig zijn om de notariële levering naar 2024 uit te stellen. Per 1 januari 2024 wordt namelijk de startersvrijstelling voor de overdrachtsbelasting verhoogd van € 440.000 (2023) naar € 510.000. Indien de aankoop van uw (eerste) eigen woning tussen € 440.000 en € 510.000 ligt, dan kan de starter met het uitstellen van de notariële levering naar 2024 2% overdrachtsbelasting besparen. Om in aanmerking te komen voor de startersvrijstelling voor de overdrachtsbelasting gelden de volgende voorwaarden:

- De koper van de eigen woning is tenminste 18 jaar, maar nog geen 35 jaar oud;
- De totale waarde van de eigen woning bedraagt voor 2023 maximaal € 440.000 (2024: € 510.000);
- De koper van de eigen woning heeft niet eerder de startersvrijstelling voor de overdrachtsbelasting gebruikt.

Let op! Voor de startersvrijstelling voor de overdrachtsbelasting is ook vereist dat de koper duidelijk, stellig en zonder voorbehoud schriftelijk verklaart dat hij de eigen woning anders dan tijdelijk als hoofdverblijf gaat gebruiken.

1.11 Doe grotere privé-uitgaven nog dit jaar!

Als u dit jaar in privé nog een nieuwe auto of een nieuwe inboedel voor uw woonkamer koopt, bespaart u belasting in box 3. Dergelijke bezittingen behoren namelijk niet tot de grondslag voor de vermogensrendementsheffing. Dat betekent dat als u een aankoop voor bijvoorbeeld € 50.000 nog dit jaar afwikkelt, uw vermogen in box 3 op 1 januari 2024 met € 50.000 is verminderd, terwijl u de

waarde van verkregen auto of inboedel niet in box 3 hoeft aan te geven. Mogelijk blijft u daarmee binnen het belastingvrije vermogen. Dat bespaart belasting in box 3. Raadpleeg uw RB voor de mogelijkheden.

1.12 Betaal premies voor lijfrenten op tijd

Heeft u een extra pensioenpotje nodig voor uw oude dag, dan is een lijfrente misschien een goede optie. Met een lijfrente kunt u sparen voor extra inkomen naast of in plaats van pensioen. De betaalde premie of inleg mag u aftrekken. Wilt u de premies aftrekken in de aangifte inkomstenbelasting 2023, dan moet u de lijfrentepremie of inleg wel vóór 31 december 2023 betalen.

Let op! De betaalde premie is alleen aftrekbaar als u een pensioentekort heeft. Dit wordt bepaald aan de hand van de jaarruimte en reserveringsruimte. Uw RB kan bepalen of u een pensioentekort heeft en u informeren of de premie of inleg voor een lijfrente aftrekbaar is.

Tip! In 2023 zijn de fiscale jaarruimte en reserveringsruimte voor de aftrek van lijfrentepremies verruimd. Hierdoor kunt u waarschijnlijk meer lijfrentepremies aftrekken dan voorgaande jaren. Raadpleeg uw RB om na te gaan of dit interessant voor u is.

1.13 Maak gebruik van de Inkomensafhankelijke combinatiekorting (IACK)

In 2023 heeft u recht op IACK als u arbeidsinkomsten heeft van meer dan € 5.548, u een kind heeft dat jonger is dan 12 jaar en op uw woonadres staat ingeschreven en als u een partner heeft en uw arbeidsinkomen is lager dan dat van uw partner. De IACK bedraagt in 2023 maximaal € 2.694 en in 2024 maximaal 2.953. Co-ouders kunnen onder voorwaarden ook gebruik maken van de IACK, voor hen geldt een aparte regeling. Raadpleeg hiervoor uw RB.

Let op! De voorgestelde wijzigingen uit het Belastingplan 2023 gaan niet door. De IACK wordt echter nu vanaf 2027 voor alle ouders stapsgewijs afgebouwd. Met als gevolg dat de IACK met ingang van 1 januari 2035 wordt afgeschaft.

1.14 Verzoek om middeling

Heeft u sterk wisselende inkomsten in drie aaneengesloten jaren gehad, dan heeft u misschien nog recht op een belastingteruggave. Door het inkomen te middelen – gelijkmatig te verdelen – over die drie jaren, kunt u de nadelige werking van het progressieve tarief van de inkomstenbelasting ongedaan maken. Door de middeling wordt de belasting herrekend op basis van het gemiddelde inkomen over die drie jaren. Het verschil tussen de werkelijk geheven belasting en de herrekende belasting na middeling wordt na aftrek van een drempel terugbetaald. Voor 2023 is die drempel € 545. Middeling is alleen mogelijk over het inkomen in box 1.

Tip! Raadpleeg uw RB om na te gaan of en over welke jaren middeling voor u interessant is. U mag elk jaar maar één keer in een middelingsverzoek betrekken. Uw RB kan ook het verzoek voor u indienen.

Let op! Middeling wordt in 2023 afgeschaft. Het laatste tijdvak waarover nog middeling mogelijk is, betreft de jaren 2022, 2023 en 2024.

1.15 Check de voorlopige aanslag inkomstenbelasting 2023

De regels over belastingrente zijn streng. Zeker in vergelijking tot de rente op een spaarrekening is de rente die u aan de Belastingdienst moet betalen erg hoog. Voor alle belastingen geldt vanaf 2024 het tarief van 7,5% (afhankelijk van de ECB-rente), met uitzondering van de vennootschapsbelasting waarvoor 10% (afhankelijk van de ECB-rente) geldt. U moet dus kritisch zijn op uw voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf. Controleer uw voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting 2023. Blijkt dat u over 2023 moet bijbetalen? Vraag dan om een aanpassing van de voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting 2023. Hiermee kunt u belastingrente voorkomen.

Let op! Belastingrente voorkomt u door vóór 1 mei 2024 de aangifte inkomstenbelasting in te dienen.

1.16 Maak gebruik van de schenkvrijstellingen

De twee bekendste vrijstellingen voor schenkingen aan kinderen zijn de jaarlijkse vrijstelling (van € 6.035 in 2023) én de eenmalig verhoogde vrijstelling (van € 28.947 in 2023). Die verhoogde vrijstelling kan slechts éénmaal worden benut voor een kind dat tussen de 18 en de 40 jaar jong is. Bent u vergeten om uw zoon of dochter tijdig – vóór hun 40e – een ‘grote’ vrijgestelde schenking te doen? Als de (huwelijks-)partner van uw kind nog geen 40 jaar is, dan kunt u ook gebruikmaken van deze vrijstelling bij een schenking aan uw kind.

Let op! Maakt u gebruik van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 28.947, dan kunt u in latere jaren geen gebruik meer maken van de andere verhoogde vrijstellingen (zie hierna). Heeft u voor uw kind al een keer gebruik gemaakt van een verhoogde vrijstelling schenkbelasting, dan kunt u geen gebruik meer maken van deze vrijstelling.

U moet aangifte doen als u gebruik maakt van de eenmalige verhoogde vrijstelling. Maakt u alleen gebruik van de jaarlijkse vrijstelling, dan hoeft u geen aangifte te doen.

- de schenking moet in één jaar plaatsvinden, tot maximaal € 60.298;
- het kind moet het bedrag van de schenking gebruiken voor het betalen van de kosten van een studie of een opleiding voor een beroep waarvan de kosten, exclusief kosten van levensonderhoud, minimaal € 20.000 per jaar bedragen;
- de bestemming van het geschonken bedrag voor de specifieke studie of opleiding en de verwachte kosten van die studie of opleiding moeten in een notariële akte zijn vastgelegd, en het geld moet uiterlijk in het tweede jaar na het jaar van schenking daaraan zijn besteed.

Let op! U moet aangifte doen voor de schenkbelasting als u gebruik maakt van deze vrijstelling. Heeft u voor dezelfde persoon al eerder gebruik gemaakt van een verhoogde vrijstelling, dan kunt u geen gebruik meer maken van deze vrijstelling.

1.17 Schenk uw kind € 60.298 belastingvrij voor een dure studie

Ouders kunnen een kind in 2023 eenmalig € 60.298 belastingvrij schenken voor het volgen van een dure studie. Om deze vrijstelling te kunnen benutten, moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- het kind moet ten tijde van de schenking tussen de 18 en de 40 jaar oud zijn;

1.18 Verhoogde vrijstelling voor schenking eigen woning wordt in 2023 verlaagd naar € 28.947, en vervalt in 2024

Is aan u 2022 een bedrag geschonken voor de eigen woning? Dan kan dit in 2023 belastingvrij worden aangevuld tot een bedrag van € 106.671. Om deze vrijstelling te kunnen benutten, moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- de begiftigde moet tussen de 18 en 40 jaar zijn;
- de begiftigde moet de schenking gebruiken voor de koop of verbouwing van een eigen woning, de aflossing van een eigenwoningschuld (of restschuld) of besteden aan de afkoop van rechten van erfpacht, opstal of beklemming van zijn eigen woning;
- de begiftigde moet de schenking uiterlijk in 2024 volledig hebben benut, anders is over het onbenutte deel alsnog schenkbelasting verschuldigd.

In 2023 moet een aangifte schenkbelasting worden gedaan, met een beroep op de verhoogde vrijstelling voor de eigen woning.

In 2023 is de éénmalig verhoogde vrijstelling voor de eigen woning verlaagd naar € 28.947. Voor schenkingen van ouders is de vrijstelling daarmee gelijk aan de éénmalig verhoogde vrijstelling zonder bestedingseis. Daarmee is het vanuit fiscaal oogpunt voor ouders vanaf 2023 niet meer nodig om te schenken ten behoeve van een eigen woning.

Voor andere schenkers (zoals grootouders) geldt deze éénmalig verhoogde vrijstelling van € 28.947 nog wel in 2023. Let op de bestedingseis voor de eigen woning. De begiftigde moet de schenking in dit geval uiterlijk in 2025 volledig hebben benut, anders is over het onbenutte deel alsnog schenkbelasting verschuldigd.

Vanaf 2024 kunnen andere schenkers ook niet meer van deze mogelijkheid gebruik maken.

Let op! U moet aangifte doen voor de schenkbelasting als u gebruik maakt van deze vrijstelling. Heeft u voor uw kind al eerder gebruik gemaakt van een verhoogde vrijstelling schenkbelasting, dan kunt u in beginsel geen gebruik meer maken van deze vrijstelling. Dat is mogelijk anders als sprake is van overgangsrecht, of als u een eerdere schenking in verband met de eigen woning in 2021 of 2022 niet volledig hebt benut. Raadpleeg uw RB.

1.19 Schenk aan uw kleinkind

Voor schenkingen aan kinderen geldt een reguliere jaarlijkse vrijstelling van € 6.035 (bedrag voor 2023) en voor een schenking aan een kleinkind is dat € 2.418.

1.20 Schenk onder schuldigerkenning

Bij een schenking onder schuldigerkenning schenkt u 'op papier' aan de kinderen: u schenkt een som geld en u blijft dat geschonken bedrag schuldig. Daardoor krijgt u een schuld aan uw kinderen. De kinderen krijgen hierdoor een vordering op u. Die vordering kunnen zij meestal pas opeisen bij het overlijden van de langstlevende ouder. Deze vorm van schenking is goed toepasbaar als u niet voldoende vrije middelen ter beschikking heeft, bijvoorbeeld als het geld vastzit in uw onderneming of in beleggingen.

Let op! U moet over het schuldig gebleven bedrag jaarlijks een rente van 6% per jaar aan de kinderen betalen. Doet u dat niet, dan worden de kinderen geacht het bedrag van de schenking (plus de te betalen rente) bij overlijden alsnog krachtens erfrecht te hebben verkregen. Zij moeten dan daarover toch nog erfbelasting betalen. Uw inkomen moet dus wel voldoende zijn om jaarlijks rente te betalen. Daarnaast moet de schenking in beginsel ook notarieel worden vastgelegd.

1.21 Schenking onderneming aan uw kinderen

Op dit momenten gelden er faciliteiten bij schenking van een eenmanszaak of aandelen in een bv waarin een onderneming zit. De inkomstenbelastingclaim kan worden doorgeschoven en er geldt een voorwaardelijke vrijstelling voor de schenkbelasting. Heeft u al het voornemen om de onderneming binnen afzienbare tijd te schenken? Dan is het gezien de plannen met betrekking tot de wijzigingen van deze faciliteiten een overweging om eerder te schenken. Raadpleeg hiervoor uw RB.